

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2014

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for Multipel sklerose		
Lokalisering:	Helse Bergen HF		
<p>Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i></p>			
<p>Ja Nei Ikke oppgitt</p>			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?			
<p>Kommentar:</p> <p>Dagens beskrivelser av innhold, formål og avgrensning for de nasjonale tjenestene varierer både i kvalitet og innhold. Noen av beskrivelsene reflekterer ikke tjenestens innhold, noen er vanskelig å forstå for brukere av tjenesten og noen er ikke i tråd med regelverk for ordningen.</p> <p>Helsedirektoratet har iverksatt et arbeid for å få utarbeidet beskrivelser for alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten etter en felles mal. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2015.</p> <p>Gjeldende beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensning er derfor ikke vurdert for 2014.</p>			

Kvalitetssystem:

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?	X		
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		

Kommentar:

Det fremgår at tjenesten har et system for å kunne overvåke behandlingsresultater. En nasjonal kompetansetjeneste vil være avhengig av et slikt system for å kunne planlegge drift av kompetansetjenesten og vite hvilke tiltak som må iverksettes for å utvikle og heve kvaliteten på utredning og behandling innenfor tjenestens ansvarsområde i hele landet.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Tjenesten viser til at betydelig antall publiserte artikler i 2014. Det vises også til over 50 forskningsprosjekt som pågår. Kun 20 % involverer forskningsmiljø i andre helseregioner. Det vises også til internasjonalt forskningssamarbeid.

Det etterlyses en kort beskrivelse av behovet for forskning innen dette fagområdet og i hvilken grad forskningen bidrar til å utvikle og heve kvaliteten på utredning og behandling pasienter med Multippel Sklerose.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorison. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/kartlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Tjenesten har utarbeidet en plan for kompetansespredning. Tjenesten deltar i grunn-, etter- og videreutdanning av helsepersonell. Tjenesten kan vise til en imponerende liste over kompetanseformidling til helsetjenesten, helsepersonell, pasienter og pårørende og ikke minst allmenheten.

Det fremgår ikke om plan for kompetansespredning er utarbeidet på bakgrunn av en kartlegging av behov og analyse av bruk av virkemidler. Denne tjenesten er etablert for å gjøre andre god. For å kunne gjøre dette på en systematisk måte, forutsettes det at tjenesten kartlegger og undersøker behov for kompetanseoppbygging og på bakgrunn av dette utarbeider en plan med beskrivelse av hvordan dere skal kunne bygge opp og spre kompetanse slik at alle helseregionene og helsetjenesten som sådan har tilstrekkelig kompetanse på sikt til å ivareta dette fagområdet selv. Sånn sett er plan for kompetansespredning et verktøy til å nå tjenestens resultatmål

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Det er utarbeidet et overordnet resultatmål for tjenesten.

Det overordnede resultatmålet kan tydeliggjøres enda bedre ved at det beskrives hvorfor tjenesten ble etablert, hva en har ønsket å oppnå ved å etablere denne tjenesten og når en ser for seg at dette resultatmålet kan nås.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?	X		

Kommentar: Det er etablert en faglig referansegruppe for tjenesten. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport. Det vises til mange gode innspill i referansegruppens tilbakemelding.

Referansegruppens tilbakemelding er viktig for å kunne fastslå om tjenesten fungerer i tråd med intensjonen og at kompetanseoppbyggingen i den enkelte helseregion og evt. i helse- og omsorgssektoren skjer i tråd med plan og resultatmål for tjenesten. For senere tilbakemeldinger etter lyses en mer utfyllende tilbakemelding fra referansegruppen mht behov for kompetansespredning og nettverksbygging i helseregionene.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Denne tjenesten synes å drive i tråd med intensjonen.

Konklusjon: Anbefales videreført

150415 arl